

Zanim przejdę do omawiania tematu chciałabym złożyć Wam serdeczne życzenia z okazji **Dnia Dziecka**. Niejeden z Was się oburzy, że nie jest już dzieckiem. Pamiętajcie jednak, że dziećmi będziecie zawsze dla swoich rodziców... i cieszcie się tym stanem beztróskiego (choć w 8kl. już nie tak do końca) dzieciństwa, bo jeszcze nie raz za nim zatęsknicie. Chciałam Wam też powiedzieć, bo jest okazja przy tym święcie, że z takich dzieciaków-piątoklasistów – kiedy Was poznałam staliście się sympatycznymi młodymi ludźmi. Chłopcy zmężnieli, dziewczyny wypiękniały...

Wszystkiego najlepszego najstarsze dzieci w naszej szkole!

Temat: Przemiany gospodarczo- społeczne w Polsce po 1989r.

Cel lekcji: dowiesz się o najważniejszych przemianach gospodarczo – społecznych w naszym kraju po 1989r.

NaCoBeZu:

- pisujesz sytuację gospodarczą w PRL-u zanim zaczęły się zmiany
- wyjaśniasz na czym polegał plan Balcerowicza
- wiesz kim był Leszek Balcerowicz
- wyjaśniasz pojęcia: prywatyzacja, bezrobocie, inflacja

Jak pamiętacie z poprzednich lekcji gospodarka PRL-u należała do przestarzałych. Niestety polskie produkty były słabszej jakości niż te zachodnie. Ludzie, jeśli tylko mieli taką możliwość, woleli kupować więc produkty wyprodukowane za granicą. Spadek sprzedaży polskich towarów doprowadził wiele firm do bankructwa.

Potrzeba było człowieka, który gruntownie przebuduje polską gospodarkę z modelu komunistycznego (gospodarka centralnie planowana) na model rynkowy.

Gospodarka rynkowa – rodzaj gospodarki, w której decyzje dotyczące zakresu i sposobu produkcji podejmowane są przez podmioty gospodarcze (gospodarstwa domowe, gospodarstwa rolne, przedsiębiorstwa, instytucje finansowe, rząd), kierujące się własnym interesem i postępujące zgodnie z zasadami racjonalności gospodarowania..

Program reform został opracowany przez zespół ekspertów z rządu Tadeusza Mazowieckiego, a dokładnie przez wicepremiera i ministra finansów- **Leszka Balcerowicza**. Główne cele reformy to:

- walka z wysoką inflacją

(patrz podręcznik str.224 – zwróćcie uwagę na banknot o wartości dwóch milionów złotych- być może niejedni z Was mają zostawione na pamiątkę , przez rodziców/dziadków pieniądze sprzed reformy pieniężnej; zauważcie , że np. bochenek chleba w 1993r. kosztował 5300 zł...poszukajcie informacji ile wynosiła przeciętna pensja)

Inflacja- nadmierne zwiększenie się ilości pieniędzy w obiegu , powodujące spadek wartości pieniądza i wzrost cen

- poprawa zaopatrzenia w sklepach
- stworzenie wolnego rynku

Wolny rynek – rodzaj rynku, na którym wymiana dóbr dokonuje się w wyniku dobrowolnie zawieranych transakcji pomiędzy kupującymi a sprzedającymi przy dobrowolnie ustalonej przez nich cenie.

Zreformowano gospodarkę (źle zarządzane przedsiębiorstwa państwowe zaczęto przekazywać w ręce prywatne- pojawiły się przedsiębiorstwa prywatne, podjęto wysiłki aby ograniczyć wzrost cen, zezwolono na działalność zagranicznych firm w Polsce)

Prywatyzacja- sprzedaż majątku państwowego prywatnym inwestorom
Dokonano restrukturyzacji przemysłu , która miała polegać na zakupie nowoczesnych urządzeń i wprowadzaniu nowoczesnych technologii oraz nowej organizacji pracy. Niestety wiązało się to często z koniecznością zwolnienia z pracy wielu pracowników. Dlatego też wszystkie te zmiany gospodarcze korzystne na przyszłość, postawiły wielu ludzi w trudnej sytuacji. Balcerowicz stał się dla jednych symbolem powrotu do gospodarczej normalności, innym kojarzy się z bezrobociem i bankructwem.

Jak się łatwo domyślić polska transformacja gospodarcza nie obeszła się bez kosztów społecznych.

Najbardziej negatywnym zjawiskiem było pojawienie się **bezrobocia**.
Szczególnie mocno dotknęło to osób zatrudnionych w Państwowych Gospodarstwach Rolnych gdyż pozbawione dotacji państwowych PGR-y bankrutowały. Również pracownicy upadających wielkich zakładów przemysłowych pozostawali bez zatrudnienia (taki los spotkał również stoczniovców Stoczni Gdańskiej- tej, która stała się miejscem w którym rozpoczął się upadek komunizmu w Polsce)

Bezrobocie- brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do pracy i poszukujących jej

Proszę obejrzyjcie krótki filmik dotyczący wyżej wymienionych wydarzeń

<https://www.youtube.com/watch?v=JZQ5Q8u1cv0>

Może trudno Wam dziś w to uwierzyć, ale pod koniec XX wieku w Polsce:

- nie wszyscy mieli dostęp do telefonu stacjonarnego (to taki aparat, który wymagał podłączenia do jednego stałego miejsca w mieszkaniu), często telefon znajdował się tylko u sołtysa wsi! Pierwsza sieć telefonii komórkowej pojawiła się w 1992r. A teraz coś co wyda Wam się straszne i wręcz niemożliwe- ja swoją pierwszą (i to używaną) komórkę otrzymałam w wieku 25 lat !!!! haha
- brakowało dróg szybkiego ruchu (o jeździe autostradą można było pomarzyć)
- do Polski dotarł Internet (ale rzadko kto miał do niego wtedy dostęp)
- w dużych miastach pojawiły się bankomaty
- Polska zaczęła korzystać z funduszy europejskich
- zaczęły powstawać prywatne media (czasopisma, stacje telewizyjne i radiowe)
- na arenie międzynarodowej sukcesy odnosili polscy twórcy: Krzysztof Kieślowski, Wisława Szymborska, Andrzej Wajda, Roman Polański.

Jako notatkę przepiszcie proszę do zeszytu trzy punkty z „Zapamiętaj”

Pozdrawiam

Lidia Kania